

Zdravstvo: nikoli toliko sredstev, da jih ne bi mogli porabiti še več!

Ena ključnih sprememb v zadnjih dveh letih pod sedanjno Vlado je politična stabilnost. Kljub nekaterim razhajanjem znotraj vladne koalicije, pogostim interpelacijam ministrov in cele Vlade, ostaja ta enotna, kar pomembno prispeva k pogojem poslovanja.

Zadnje, kar bi si v gospodarstvu želeli, je nenehno krizno stanje, izredne razmere, ideologizacija in politizacija vsega in neodločanje o ničemer hkrati. To pa ne pomeni, da smo z delom Vlade zadovoljni, saj na marsikaterem področju zamujamo s spremembami in reformami, ki pa jim ne more ubežati, niti ne more razlogov zanje pomesti pod preprogo.

Nedavno je uspešno ubranila položaj ministrice za zdravje Milojke Kolar Celarc, ki jo je del opozicije interpeliral z očitki na račun kakovosti zdravstvenega varstva državljanov. Nobenega dvoma ni, da je večina nezadovoljna s stanjem v zdravstvu. Dolge čakalne vrste na eni strani, netransparentnost naročanja opreme in materiala ter neobvladovanje celotne organizacije sistema na drugi. Ministrstvo čaka mnogo zahtevnejša naloga od zagovora v parlamentu.

Zdravje zanima slehernega, zato se z njegovo usodo ukvarjajo številne interesne skupine, tako strokovne kot politične, civilna družba, mediji. Posamezne imajo med seboj popolnoma različna stališča in poglede, kako izboljšati stanje v zdravstvu.

Na eni strani imamo Zdravniško zbornico Slovenije, ki ji pritrjuje tudi del sindikatov, predvsem v javnem sektorju. Ta pravi, da je ključni problem javnega zdravstva finančna podhranjenost, zato pozivajo Vlado, da »nemudoma predlaga dvig prispevne stopnje za zdravstvo«. Na drugi stran se še ni pomirila razprava o davčnih spremembah, kjer smo sicer dokazali, da so obremenitve plač previsoke, Slovenija pa zaradi tega premalo konkurenčna (še vedno nismo s temi argumenti uspeli prepričati poslancev vladajoče koalicije, da bi podprli odločnejšo davčno reformo v tej smeri), že se najdejo sicer visoko profesionalne in zelo vplivne organizacije, ki predlagajo reševanje

problema s preprostim povečanjem obremenitve gospodarstva.

V Sloveniji za zdravje namenimo dobrih 9 % BDP. Nekaj čez 6 % javnih sredstev, ostalo pride iz zasebnih žepov. Na prebivalca precej manj kot v sosednji Avstriji in precej več kot na Slovaškem. A kdorkoli je podrobneje ocenjeval delovanje našega zdravstvenega sistema, je naletel na številne slabosti, ki so posledica neustreznega poslovnega modela.

Začeni pri naročanju opreme, storitev, zdravil, ki je razdrobljeno in premalo transparentno in predstavlja veliko rezervo za pokrivanje potrebnih izdatkov za zmanjševanje čakalnih vrst. Do neracionalne mreže zdravstvenih organizacij, ki bi jo v Sloveniji upravljali po enotnih in strokovnih kriterijih. Da kolektivne pogodbe dejavnosti, kjer imajo precej nadpovprečne dodatke, dopust in še nekatera druga določila, ki močno vplivajo na zdravstveno blagajno, niti ne izpostavljam.

Zaskrbljen sem, ker je na delu že velikokrat videna strategija. Iz strahu pred spremembami, pred konfliktom z močnimi interesnimi skupinami rešujemo probleme z višimi davki in prispevki. Zdravstvo je sistem, kjer nikoli ne more biti toliko sredstev, da se jih ne bi moglo porabiti še nekaj več. Povečevanje prispevne stopnje in dodatni viri za zdravstvo so zadnji v vrsti ukrepov, ki bi jih morali sprejeti, da izboljšamo kvaliteto zdravstvenih storitev.

Prej je treba zavihati rokave in s kvalitetnim upravljanjem zagotoviti vzdržnost in transparentnost sistema. Za to je potreben kompetenten in politično podprt program, ki ga bodo sprejeli tudi socialni partnerji. Področje zdravstva postaja teren, kjer se ne bo merilo le vzdržnosti davčnega bremena za gospodarstvo, kar zanima predvsem delodajalce, temveč področje, kjer bomo krepili ali izgubili stabilnost političnih razmerij v Sloveniji. Kasneje kot bodo sprejete spremembe, težje bodo njihove posledice. ⁸⁸

Zdravstvo postaja teren, kjer se ne bo merilo le vzdržnosti davčnega bremena za gospodarstvo, temveč področje, kjer bomo krepili ali izgubili stabilnost političnih razmerij v Sloveniji.

Samo Hribar Milič
Generalni direktor GZS

Foto: Barbara Roga